

Vilniaus Dienai praėjus
Laukiam naujos "Vienybės"
Kur daugiau pavojaus
J. V. įeina į privatinį biznį.

Sių metų spalio 9 diena buvo minima beveik visose Amerikos lietuvių kolonijose. Tas parodo, jog sostinės netekimas tebe graudena mus visus, nors jau tryliką metų kaip ji pagrobta.

Chicagoj įspudingiausių minėjimą surengė Vilniaus Vadavimo komitetas. Programa buvo nepaprasta ir ilgai pasiliks vietos lietuvių atmintyje.

Nelauktai, netikėtai praskambėjo žinia apie "Vienybės" uždarymą. Nėra reikalo minėti, jog tai didelis smugis. Tautinėji dirvoj jau ir taip mažai spėkų, o laikraščio netekimas, dar vienas nepamainomas nuostolis.

Visi sandariečiai iš širdies linki, kad Brooklyno "veikėjai" išnaujo sukurstų ir leistų naują "Vienybę".

Washingtono prasidėjo derybos dėl karo skolų sumažinimo. Pirmieji atvyko angli atstovai, o juos pasekė kiti, tame skaičiuje ir Lietuva.

Lietuva yra skolinga šiai saliai virš šešių milijonų dolerių. Taki suma dabartinėse sąlygose gana sunku atmokėti. Todėl tikimasi, jog skola bus sumažinta gal net iki pusės milijono dolerių. Už sutaupytus pinigus Lietuva galės pirkti Suv. Valstijose daugiau prekių ir tuo būdu prisidės prie pagerinimo šios šalies biznio.

Kuomet civiliziuotose šalyse prasiaklėtų skaičius kasmet auga, tai įdomu perskaityt pranešimą tulo ekliautojo Donald MacGregor, kuris sakosi perėjęs išilgai visos Afrikos be jokio ginklo ir nieko blogo jam neatšitiko. Kelionė jam užėmė du metus.

Kanibalų arba žmogžudžių šaly jį priėmė kaip svečių ir net apsaugoje, kad kas nors neužpultų. Tiesa, tie kanibalai, kurie vaikšto nuogi, kartais savo kaimynus iškepa ant ugnies, bet svetimų neliečia.

Siomis dienomis Roosevelt administracija įsteigė dar kelia korporacijų, kurių pagalba Amerikos valdžia vis giliau ir giliau įeina į įvairias biznio sritis.

Iki šiol jau tapo suorganizuotos šios korporacijos: Atstatymo (R.F.C.), Ukininkų pagalbos (A.A.A.), namams paskolos, bankų indelių apsaugos ir bedarbių pašalpos. Rengiamasi įsteigti dar ir daugiau korporacijų, kurios pagalba Suvienytų Valstijų valdžia pataps savininkė arba dalininkė daugelio bankų, geležinkelio, ūkių ir įvairių kitų biznio šakų.

Stambieji biznio ūliai į tokį Roosevelt elgimąsi žiuri su neapykanta, bet prezidentas yra tos nuomonės, kad jeigu patys biznieriiai nepajėgia savo biznio taip sutvarkyti, kad šalyje nebutų bedarbių, tai valdžia turi įsikišti ir kaip kada parodyti tiems biznio "genijams" kaip jie turi savo biznį tvarkyti.

Zinomas anglų fotografas Pontingas, dalyvavęs kaip operato riuš Skoto poliarinėje ekspedicijoje, šiomis dienomis demonstravo "destografą", aparatą, kuris duoda iškreiptas nuotraukas. Atatinkamu būdu nustatius aparatą, galima ištempti atvaizdą, pailginti ir padaryti platesnį, galima pakreipti jį į šoną ir tt. Iš tokių kombinacijų gaunamos vykusios karikatūros.

Vienas karikatūristas ta proga pareiškė, kad šis aparatas galis karikatūristams atimti duoną.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XX

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 13 D., 1933 M.

No. 38

Prez. Rooseveltas Susidomėj Hollywood Artistų Algomis

Žinios iš Lietuvos

LAUKIAMA CIVILINĖS METRIKACIJOS

Onuškis, Trakų apsk. Susisiekimas į visas puses blogas, nedžiuginiai neturtingas ir tamsus, o doroviškai dar skurdnesnis. Vargu yra Lietuvoje kitame tokiame miestelyje tiek katalikų pačių savo katalikams vyras ragus statančių, kiek jų priviso Onuškėje. Vienas nabagas vyras turėjo neatsargumą kreiptis į kurią su prašymu, kad jį perskirtų su neistikima žmona, bet iš ten gavo neigiamą atsakymą. Iš to žmona, sužinojusi, kad vyras gavo iš kurios neišsivadavęs atsakymą pasidarė savo išvada ir tapo dar patrauktesnis: visiems girias, kad pats vyskusis jau leidęs vyrui ragus statyti... Todėl čia daug kas laukia, kada vyriausybė išleis civilinių jungtvių įstatymą? Onuškio katalikai su nekantrybe laukia civilinių jungtvių, kad atsikratytų arba sudraustų savo neistikimas pačias.

ZEMES UKIO MOKYKLOS LIETUVOJE

Lietuvoje dabar yra trys aukštesnės žemės ūkio mokyklos, kurios ruošia ūkininkams patarėjus įvairiose ūkio šakose. Belvaderio dvare, ties sereidžium, ant Nemuno kranto, yra pienininkystės mokykla; ji ruošia pienininkus pieninėms. Ją šiemet baigė 11 bernaičių ir 6 mergaitės.

Gruzdžių dvare, ties Gruzdžių miesteliu, Šiaulių apskrityje, yra gyvulininkystės mokykla; ji ruošia gyvulių priežiūrai instruktorius; ją šiemet baigė 14 bernaičių.

Fredos dvarie, Aleksote, ties Kaunu, yra sodininkystės, daržininkystės ir bitininkystės mokykla. Ją šiemet baigė 8 bernaičiai ir 8 mergaitės. Šiose mokyklose mokslas priemas per 2-3 metus.

Zemesnių žemės ūkio mokyklų yra 17. Valdžia išlaiko 9, o privatiškos organizacijos 8 tokias mokyklas. Valdžios išlaikomas 9 žemesnės žemės ūkio mokyklas šiemet baigė 117 bernaičių ir 94 mergaitės. Aštuonis privatiškas mergaitėms ruošos mokyklas baigė 115 mergaitių.

Dotnuvoje veikia žemės ūkio Akademija, kuri ruošia agronomus ir kitus žemės ūkio specialistus. Akademija turi apie 300 studentų.

St. Louis mieste, kur pastaru laiku siaučia miego ligos epidemija, daktarė M. G. Smith, iš Washingtono universiteto medicinos mokyklos patologijos profesoriaus padėjėja, netyčia mis surado miego ligos mikrobą, kuris sakoma yra tos ligos priežastis. Šis atradimas skaitomas pirmu žingsniu kovai su miego liga. Dr. Smith atvyko į St. Louis su prof. Dr. Makordoku tyrinėti tą ligą. Ji tos ligos mikrobą pastebėjo ta liga mirusio žmogaus materijoj išimtoj iš inkstų.

PAVOJUS KYLA TIK IŠ BERLYNO.

Mažosios Santarvės Ministerių Konferencijos Svarbieji uždaviniai.

Paryžius. — "Temps", kalbėdamas apie Mažosios Santarvės konferenciją, tarp kitko, pareiškia, kad vis labiau ir labiau suprantama, jog didelis pavojus, gresiąs Vid. ir R. Europos vals tybėms, yra kilęs iš Vokietijos pusės, kuri norinti hegemonijos ir stengiasi realizuoti savo naujai "Mitteleuropą". Iš kitos pusės, ji vėl pradeda senąją "Drang nach Osten" politiką. Brutalus nacionalizmas pasireiškimas ir nauja forma pasireiškės pangermanizmas visiems atidareš akis, tiek Austrijai, tiek Mažosios Santarvės valstybėms. "Temps" tvirtina, kad pavojus kyla tik iš Berlyno, o ne iš kitur. To nuolatinio pavojaus akivaizdoje susidaro tarp Mažosios Santarvės ir Iran cūzijos bei Viduržemio jūros valstybių. Tuo būdu suprantama nuomonij pasikeitimo svarba del Vidurinės Europos klausimų, kuriais dabar tariasi Sinajoje Benešas, Titulesco ir Jevtičas.

ZMOGAUS LAISVOJI MITIS LAIMES, — SAKO VELSAS

Londono garsiam rašytojui Herbertui Velsui 67 metų amžiaus susilaukus, jam pagerbti buvo suruošti iškilmingi pusryčiai. Pirmininkavo lordas Herbertis. Herbertas Velsas pasakė kalbą, kurioje palietė Europos dabarties būklę. Velsas nurodė į tragišką būklę, kurioje atsiderė visi neprikalimai mąstantieji žmonės Sovietuose, Italijoje, Vokietijoje ir kitose diktatorinėse šalyse.

Velsas šitaip atsiliepė apie Vokietiją.

— Vokiečiai, žinoma, puiki tauta, — ironiškai pareiškė Velsas, — bet vis delto tai, kas darosi Vokietijoje galima pavadinti tik tik buko barbariškumo sukilimu prieš civilizaciją.

Zydai geriau už kitus moka triukšmą kelti, bet į Vokietijos įvykius negalima žiūrėti kaip į paprastą pogrąmą. Tai ne tik tai žydų, o visų nepriklausomųjų žmonių pogrąmas. Mūsų laikais įvairiose Europos šalyse idiotai aukštai pakėlė galvą. Dabar tik degina knygas, o gal but, pradės deginti ir rašytojus.

Bet vis delto pagaliau laimės žmogaus laisvoji mintis. Knygos nugalės tuos, kas jas degina.

JACK GANSONAS PAGULDĖ DRUTUOLĮ HAGEN

Pereito šeštadienio, spalio 7 d., "Oakland Post" patalpino žinią apie musų tautiečio Jack Gansono su G. Hagen ristybes, kurias laimėjo J. Gansonas nugalėdamas Hagen du kartu iš trijų.

Laikraštis ypačiai duoda daug kredito musų tautiečiui. Girdi, jis yra tiek geras ristikas, kad yra sunku surasti kitą jam lygų.

Lenkai "Nori" Taikytis Su Lietuva

P. KATELBACHAS KAUNAN ATVYKĖS NE BE PILSUDSKIO ŽINIOS.

Kaunan yra atvykęs Lenkijos officio "Gazeta Polska" atstovas p. Katelbachas.

Iš informuotų šaltinių pranešama, kad ši jo kelionė esanti ne be J. Pilsudskio žinios. Esą, prieš p. Katelbachui išvykstant Kaunan, Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulk. Bekas lankėsis pas maršalą Pilsudskį, kuris dabar faktinai vedas užsienių politiką, ir su juo tarėsis.

Esą, Pilsudskis nenorįs mirti neatlikęs savo "istorinės misijos" — nesuitaikęs su Lietuva.

Todėl, Pilsudskis per Beką p. Katelbachui davęs nurodymų ir patarimų. Po to jau p. Katelbachas išvykęs Kaunan.

Kiek tikslu bei pamatuota ši informacija parodytis ateitis.

Ryšium su pasklidusia žinia, kad dr. Purickis esąs laukiamas Varšuvoje, iš d-ro sužinota, kad jis apie tai nieko nežino; su juo niekas del to nesikalbėjo ir niekas jam tokios propozicijos nesulieps, bet bendrai, — sako dr. Purickis — tai yra negalimas dalykas ir jokių panašių pasiūlymų jis niekuomet nepriimtų.

RIMTAS SSSR-JAPONIJOS KONFLIKTAS

Japonija suareštavo Rytų Kinijos geležinkelio raudonusius diktatorius.

Maskva. — Iš Harbino pranešama, kad japonų karo policija suareštavo daugelį Kinijos Rytų geležinkelio rusų diktatorių, jų tarpe ir Kaliną. Sovietų generalinio konsulo prašymas paleisti suimtuosius — atmestas. Žadama suareštuoti ir Rytų Kinijos SSSR valdžios generalinį direktorių. Šiuo reikalu "Izvestija" perspėja Japoniją, kad jį "nežengtų šitokio paskutinio žingsnio", nes SSSR esanti pakankamai stipri atsakyti į iššokimus. "Pravda" dar aiškina išsitaria: — ji perspėja Japoniją paskutinį sykį.

SENSACIJA APIE VOKIETIJOS ATSTOVYBĖS AGENTŲ RYGOJ.

"Social-tas" šiomis dienomis paskelbė reveliaciją apie Rygoje apsigyvenusį Vokietijos emigrantą Bechnippą. Šis emigrantas vaidinęs provokatoriaus vaidinai. Jis įsikverbęs į socialistų sluoksnius, iš tikrųjų gi buvęs vokiečių pasiuntinybės agentas, kuris šnipinėjęs vokiečių emigrantus. Pasak laikraščio, tos reveliacijos sukėlusios sensaciją Rygos diplomatų sluoksniuose. Smarkiai sukompromituotas esąs vokiečių pasiuntinybės sekretorius Ephan. Manoma, kad jis turėsiąs Rygą apšokti. "Socialdemokratas" reikalauja atšaukti iš Rygos vokiečių pasiuntinį dr. Markiusą.

VOKIETIJA ESANTI IZOLIUOTA

Niekados nebuvę taip nepalankiai į Vokiečius žiurima, kaip dabar

Nusiginlavimo konferencijos atidarymo išvakarėse vokiečių spauda nagrinėja tarptautinę, o ypač Vokietijos, padėtį. Laikraščiai konstantuoja Vokietijos izoliavimą ir nepraleidžia progos tai apgalvėstauti "Frankfurter Zeitung" korespondentas Zencovoje praneša, kad po akro jam netekę girdėti Zencovoje tiek daug nepalankių žodžių Vokietijos adresu. Kai jam tenka susitikti su senesniais draugais, tarp kitko, anglais, jie nusišypsos, bet tuojau pasidaro labai rimti ir šalti, kaip tik pradeda kalbėti apie politiką. Darydamas išvada, korespondentas pareiškia, kad šiemet vokiečių delegacijos darbas busiųjų ypatingai sunkus ir kad von Neuratui reikišią daug šaltumo ir atsargumo. "Voss. Zeitung", pripažindamas, kad, gal, bus esąs blogai parinktas laikas tiesioginėms deryboms tarp Prancūzijos ir Vokietijos, tačiau tokioms deryboms teikia didelės vertės, jei jos galėtų įvykti.

DIDELIS PAŠTO ŽENKLŲ SUKLASTOJIMAS

Prieš kurį laiką valstybės kontrolė, darydama pašto ženklų sandėliuose patikrinimą, užtiko keistą dalyką—1923 metais išleisčių 5 litų vertės pašto ženklų ir vartojamų jau 10 metų skaičius ne tik kad nesumažėjo, bet dargi 30,303 štukomis padidėjo. Pasirodo, kad kokie tai žmonės, kuriems buvo lengva prieiti prie sandėlių, pašto ženklus eikvojo, o vieton išiekvotų dėjo suklastotus. Suklastotų pašto ženklų rasta 2,860,500 litų sumai ir gerų pašto ženklų trukumas apie 2,600,000 litų sumai.

Iš visko matyti, kad afera buvo daroma kelinti metai. Nesąžiningumo nepavyko pastebėti anksčiau todėl, kad 1924 metais buvo pakeistas pašto ženklų atsisakymo budas. Vieton žymėjus juos knygoje pagal vertę, buvo žyminta tik bendroji visų ženklų vertė. Paimdami vienus pašto ženklus, išiekvodami ir padėdami į jų vietą suklastotus, nenaudėliai vertės sumą tuo išlygindavo. Afera būtų buvusi tęsiama dar ilgai, jei ne vienas suklastotas pašto ženklas kažkokiu būdu patekęs į revizorių rankas.

Tuo tarpu jau vedamas viso įvykio smulkus tyrimas ir keliamą byla. Kaltininkai dar galutinai neišaiškinti, tai padarys teis mas.

MOTERŲ DVIKOVA

Budapeštas. — Vieno Budapešto aristokratiško klubo fechtavimo kambaryje įvyko dviejų moterų dvikova kardais. Dvikovos dalyvės vadinamos "aukštos visuomenės" ponios. Dvikovos priežastis gana kvaila. Ponios lošusios bridžią ir viena kitą užgavusi. Užgautoji pasiuntė "priešininkei" sekundantes su iššaukimu į dvikovą.

Ponios kovėsi kardais. Po trijų susirėmimų dvikova buvo nutraukta. Abidvi priešininkės buvo lengvai sužeistos.

Nori Pritaikyt N R A Filmų Gamintojams ir Artistams

AKTORIŲ IR GAMINTOJŲ ALGOS ERZINA JI

Washingtonas. — Spalio 12 d. prezidentas Rooseveltas paliepė NRA administratoriui, gen. H. S. Johnsonui, sutvarkyti algų klausimą filmų gamintojų ir aktorijų. Jis sužinojo, kad tuli jau ni aktoriai gauna algas kelis kartus didesnes negu J. V. prezidentas, ir taip pat be saiko aukštos algos yra mokamos ir vedėjams filminių firmų.

J. V. prezidento alga išneša \$75,000.00 ir \$25,000.00 išlaidų metams, ką jau prezidentas Hooveris sumažino ant 20%, imdamas du čekiu, vieną vieną o antrą \$15,000.00 grąžindamas išdui. Tuo tarpu algos tui gamintojų išneša daugiau, negu \$300,000, o aktoriams mokama dar daugiau — sulig jų pritraukiančios jėgos į teatrus.

Prez. Roosevelto nusistatymas.

Rooseveltas žiuri į savo pareigas kaip į pareigas tėvo. Geras tėvas rūpinasi, kad visi vaikai galėtų padoriai pragyventi, bet kad vienas neturėtų per didelio perteklio. Tad jo parėdymu yra pakeliamos algos mažučių, o sumažinamos didžiulių. Jis siekia sulyginimo budo pragyvenimo visų.

Kiek gauna žvaigždės?

Al Al Jolson gauna \$500,000 už kožną paveikslą. John McCormick — \$500,000 už kožną paveikslą; Greta Garbo — 400,000 už kožną iš dviejų pagamintų paveikslų.

Will Rogers — \$125,000 už kožną paveikslą, apie tris į metus. Ruth Chatterton — \$675,000 už kožną paveikslą, apie 3 į metus. The Four Mart Bros. — \$200,000 už kožną paveikslą ir nuosimčius. George Arlis — \$60,000 už paveikslą ir nuosimčius, sulošia apie du pav. į metus. Maurice Chevallier, apie \$10,000 į savaitę, Jannette Gaynor 4000 į savaitę, Ann Harding \$7000 į savaitę, Joan Bennett — \$7000 į savaitę ir tt. Kiti taip pat gauna dideles algas ir nuosimčius.

Nauja gadinė

Sitoks prezidento Roosevelto nusistatymas ir pastangos reiškia naują gadinę. Visoj istori-

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETE

Vytauto Didžiojo Universitete Kaune nauji mokslo metai jau prasidėjo. Daugumas studentų, sugrįžę iš vasaros atostogų, jau dirba. Pernai metais universitete buvo apie 4000 studentų.

Dabar visos universiteto mokslo įstaigos sutelpa 5 rumuose. Atskyrus rūmus turi technikos fakultetas, medicinos fakultetas ir teisių fakultetas. Tačiau kai kuriems fakultetams vietos vis dar mažai. Ypač jaučiamas patalpų reikalingumas įvairioms laboratorijoms ir tyrimų įstaigoms. Universitetas turi didžiulią Lietuvos biblioteką su daugiau kaip 100,000 knygų, gamtos muziejų, rankraščių archyvą, botanikos sodą ir visą eilę kitų mokslo ir kultūros įstaigų.

Šiemet universitete rektorium ja žymus tarptautinės teisės žinovas prof. Roomeris.

Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
S A N D A R A
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

"LIETUVOS AIDO" BYLA SU VAICKUM

Praėjusį pavasarį p. Vaikus valstybės teatre su savo studija šį tą vaidino. "Liet. Aidas" Vaičkaus studijos vaidinimą recenzuodamas, pasakė, kad dangi studijoje yra mergaičių, tai tuo turinti susirupinti mergaičių bičiulių draugija. P. Vaičkus "Liet. Aido" vyriausiam ir atsakingam redaktoriui, Jurkunui-Seiniui ir Aleksandravičiui, iškėlė baudžiamą bylą. Rugs. 23 d. Kauno I nuov. tautos teisėjas tą bylą sprendė ir paskelbė rezoliuciją, pagal kurią Jurkunus-Seinius su Aleksandravičium pripažinti kaltais, bet nepamokėtais. B. St. 537 str. nuo bausmės atleisti.

Reiškia, valdžios officio reaktorai nors ir nusikalsta, bet nebaudžiami. Tai kur jau čia tas teisėtumas?..

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUEEditorial Office:
814 West 33rd Street

Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSISAKYMO KAINA:
Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia salies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slapta ir teisėtai balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinis besalieskas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausiu broiški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose salyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoje tautoje plačiausius Demokratinės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskirimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos pilieciams teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsivengiant j tautos ateitį — pastangos priaugantėjų Lietuvių kartą — jaunuomenę, išaukleti sveiką, apsvietą ir tautiskai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes we Vilniaus Nenurimsim.

"VIENYBĖ" SUSTOJO ĖJUS; GAL TIK LAIKINAI

Iš Brooklyno atėjo nemaloni žinia: "Vienybės" bendrovės direktoriai pranešė, jog jų laikraštis sustabdomas. Atsiviekinimo editoriale redaktorių Juozas Tysliava apgalvėstaudamas pabrėžia, jog medžiaginės aplinkybės ir kenkimas iš pašalies atėmė galimybę tam laikraščiui toliau egzistuoti:

"Skaudu, bet faktas prieš akis. Šis "Vienybės" numeris — paskutinis. Kas bus toliau — tuo tarpu sunku pasakyti. Ar vadinama Amerikos lietuvių viaujinių srovė galės atsieti be laikraščio ir ar "Vienybė", iš naujo atgims, nusikračius vakarykščių vargų, galės vėl toliau eiti, tai priklausys nuo to kiek visuomenė parodys geros valios, kiek ji suteiks savo paramos, kiek mūsų žmonės mokės laikytis vienybės."

Tik ką pakartotuose p. Tysliavos žodžiuose matyt siek tiek vilties, jog "Vienybė" dar turi progą atgyti ir persiorganizavus vėl pasirodyti kaip savitraštis ar dvisavaitinis. Kiek mums žinoma, apart kasdieninės depresijos, "Vienybė" buvo prispausta dar ir užsilikusiomis iš senovės skolomis, kurios buvo taip didelės, jog šioj gadynėj pasirodė persunkios išlyginti. Pasekmėje to — laikraštis turėjo sustoti.

Šis įvykis yra dar vienas smugis Amerikos lietuvių išeivijai. Spauda, tai svarbiausias įrankis kovai su ištautėjimu. Laikydamaši įvairiose kolonijose mūsų rimtesnioji spauda palaiko visuomeninį judėjimą, jungia į kruvą ir skelbia prisirišimą prie Lietuvos. Niekas kitas, apart laikraštijos negali taip nuosekliai ir pasišventusiai palaikyti Amerikos lietuvių kruvoj ir suklaikyti juos nuo paskendimo svetimų elementų jūroj.

Pastaruoju laiku "Vienybė" buvo virtusi gana populiariu savitraščiu. Musų tikslai ir idejos žymesniuose dalykuose beveik nesiskyrė. Todėl, mes, sandariečiai, daugiau negu kas kitas atjaučiam ta didelį nuostolį ir nelauktą smugį. Sunku, tiesiog, suprasti, kodėl tautiniai pažangūs Amerikos lietuvių srovė negalėtų išlaikyti ne tik dabartinius laikraščius, bet įsigyti dar naujų. Juk jie reikalingi; juk ir musų ateinančioji karta galėtų jais pasinaudoti. Gal but musų veikėjai ir susipratusioji visuomenės dalis netikėjo ir nematė pavojaus. Dabar visi turės progos įsitikinti kas laukia Amerikos lietuvių, jei jų spauda netekusi aktyvios paramos ims kriksti ir žlugti. Kol dar nevēlu, organizuokim savo spēkas naujam žygiui atstatyti tą ko esame netekę ir apsaugoti tą, ką dar turime.

RINKLIAVA CHICAGOJ DARIUS-GIRENO PAMINKLUI.

Pabaigoj šio mėnesio — šeštadienį, Spalio 28 dieną, Chiagoj įvyksta vieša rinkliava Dariaus-Girėno paminklo fondui. Nors leidimas dėl "tag day" nelengvai gaunamas, tačiau miesto taryba, atsižvelgdama į lietuvių nuosirdžias pastangas pagerbti musų du žuvusius lakūnus, sutiko duoti leidimą ir net pažadėjo pilną kooperaciją.

Dabar lietuviams pasilieka tik stropiai ruošti prie šios rinkliavos ir parodyti tikrai pasekmingą, nes pagal rinkliavos rezultatus, kaip Chicago miesto, taip ir aukštesni valdžios žmonės spręgs apie lietuvių susipratimą ir įtaką. Menki rezultatai pakens ne tik vienai idejai, bet ir lietuvių vardui. Jeigu ateity pasitaikytų kreiptis su koku kitu svarbiu reikalu į miesto tarybą, tai pastaroji, beabejo, pažvelgs ką lietuviai, abelnai, gali atlikti. Taigi, nepaisant, skirtumų pažiuose ir kitokių smulkmenų, Chicago lietuvių turėtų parodyti savo nuosirdumą ir

bendrai stoti į rinkėjų ir aukautojų eiles. Nepasigailėkim savo centų ir darbo; tas viskas nenueis veltui, bet bus skirta kilniam tikslui.

Sumanymas pastatyti paminklą kilo ne vienoj kurioj nors kolonijoj, bet išvykio visur. Joks išeivijos kampelis neturi čia pirmenybės; joki srovė negali pasigirti, kad ji daugiau už kitus susirūpinus ar smarkiau atjaučia. Paminklas bus nuo visų Amerikos lietuvių; tokioj tik prasmėj jis turės nepakeičiamą savo vertę ir bus gyvu padėkos ir garbės reiškeju tiems, kurie žuvo.

REIKALAUJA DAR TRUMPESNIŲ DARBO VALANDŲ

Suvažiavusieji į Washingtoną Darbo Federacijos delegatai priėmė rezoliuciją, kurioj pažymima, jog dabartinė p. Roosevelt NKA nesugebės atsiekti savo tikslo ir prasašinti milijonus bedarbių, nes toji programa nesanti pakankamai griežta. Esą reikalinga dar labiau sutrumpinti darbo savaitę — iki 30 valandų višiem be skirtumo.

Priimami ir pasirašomi kodeksai daugelį atvėjų, palieka ir ir patvirtina tą, kas ligšiolai buvo. Darbininkai verčiami dirbti net virš 50 valandų į savaitę, o mokesnis už tai vis vien mažas. Tiesa, bėgyje kelių pastarųjų mėnesių apie 3 milijonai žmonių grįžo į darbą, bet tai toli gražu neišsėmia bedarbių skaičiaus. Pasak Darbo Federacijos, likusieji dešims milijonų gautų progos užsidirbti duonos kąsnį, jei prezidentas sutiktų įvesti dar griežtesnių reformų.

Tačiau, dabartinėse aplinkybėse šie reikalavimai vargiai ar bus priimti. Prez. Rooseveltas jau ir taip susilaukė iš darbdavių pusės ne tik opozicijos, bet ir slapto boikoto.

Ko Mums Truksta?

Rankom — Ko mums truksta?

Gerais, prieš depresinius laikais, kada Konsulas Zadeikis buvo dar Chicagoj, jo iniciatyva buvo susirinkęs burys lietuvių veikėjų Bismarko viešbuty, kur po puikios vakarienės buvo svarstomas klausimas — Ko mums truksta?

Anais laikais turėjome visi gerokai pinigų, turėjome bankus, įvairias įstaigas, organizacijas gana veiklias. Žodžiu, rodėsi, kad mums nieko netrūks, ta, apart užėmimo garbingesnės vietos turtingos Amerikos gyventojų tarpe.

Praėjo keletas metų, musų turtus vėjai išblaškė. Įstaigos pakriko. Keletas anais laikais gerbiamų biznierių atsidūrė kalėjime, o daug kitų randasi visuomenėje prasikaltusių, bet gerai apsisaugojusių nuo teismo bausmės. Visuomenėje matosi nedarbas, skurdas. Bet niekas ne stato klausimo — ko mums ruksta?..

Kada materialis ir moralis gyvenimas pakrinka; kada trukumu atsiranda daugybė; kada padėtis visų yra sunki, tada nupuo la dvasia, ir viskam sąjūs, nėra drąsos kelti tokį klausimą.

Tas nupuolimas dvasioj, ta stoka pilietinės drąsos, reiškia šiais tokiais laikais iškelimu klausimų, kurie neturi jokio ryšio su realybe visuomeniško gyvenimo. Todėl, šiais blogais laikais, musų laikraštija yra rimtai susidomėjusi oru. Ne tuo oru, kuris yra reikalingas palai kymui gyvybės, bet tuo, kuriame galima skraidyti.

Tokia musų nuotaika primate filozofą, kuris eidamas keliu domėjosi žvaigždėmis erdvėse, bet užmiršo apie kelią, kuriuomi ėjo. Pasitaikė po jo kojų pilna duobė purvų ir jis virto į tą purvyną visas susiteršdamas.

Amerikos gi visuomenė domisi realybėmis gyvenimo. Rimti žurnalai, laikraščiai, reikalavo rimtos vadovybės, išėjimui iš tos padėties, į kurią pelnėgautystė įklampino. Tokią vadovbę suteikė prezidentas Rooseveltas. Pas mus-gi viskas ramu. Čia kiekvienas kelia savo sumanymus, ragina visuomenę remti sumanymą aukomis. Bet mes neturime autoritetingo kūno, kuris rimtai apsvarstytų ir nuspręstų kas dabartiniams laikams turėtų but veikiamas ir kaip.

—J. H.

ir daugybė kitų. Panašiai yra ir su pavardėmis. Nekalbant jau apie Tilžę ar Ragainę, net Karaliaučiuje galima užtikti daugybę lietuviškų pavardžių, pav.: Springaitis, Damscheit, Rudaitis, Kristeleit (Krištolaitis), Gandras, Gutzat (Gučaitis), Kallweit, Kaszemekat, Matukat, Petereit, Pinkus, Prengschas, Szemeit (Zemaitis) ir tt. Kai kurios pavardės suvokietintos, o kai kurios išlikusios dar grynai lietuviškos. Tsb.

Kodel Neskrenda Iš Lietuvos į Ameriką

Man atostogaujant Amerikoje, daugelis klausinėja, kodel nieks neskrenda iš Lietuvos į Ameriką.

Kadangi man ta priežastis yra gerai žinoma, tai ir pasistengsiu nors trumpai paaiškinti.

Pirmiausia turiu pasakyti, kad ne tik iš Lietuvos, bet ir iš visos Europos daug mažiau kas skrido į Ameriką, negu iš Amerikos į Europą. Visi žinome, kad Willey Post'as apskrido apie žemės rutulį, lėkdams į rytus, į Europą, o ne į vakarus. Prancūzų lakūnai Coll ir Cossi iš New Yorko nuskrido į Bagdadą be nutupimo ir tuomi padarė pasaulinį toluo rekordą.

Paviršutiniai pagalvojus, atrodo, kad tuodviem prancūzams butų buvę daug patogiau skristi iš Prancūzijos, pav. iš Paryžiaus į Ameriką, nes būtų nereikėję iš Prancūzijos čia to lėktuvu gabenti. Ten, vietoje, jų dirbtuvėse būtų viską sutvarkę, sustatę, paruošę. Dabar gi turėjo ten lėktuvą pastatę išmėginti, vėl išardyti, atvežti į Ameriką ir iš naujo sustatyti. O juk tai ne dėžės atidarymas ir uždarymas: viskas turi būti atlikta rupestingai. Be to, jie tenai daugiausiai skraidė, tenykštis aerodromas jiems gerai įprastas, tai ir pakiti jiems ten lengviau. O kad pakilimas lakūnui svarbus momentas, tą parodė italų generolo De Pinedo avarija: jis bekyldamas žuvo.

Taigi, del ko visi stengiasi lėkti iš Amerikos į Europą? Gal del to, kad prieš savo nežinomą likimą pamatyti kaip atrodo Amerika?

O ne! Čia visai kita priežastis. Svarbiausia priežastis — atmosferinės sąlygos. Jau senai meteorologijos nustatyta, jog viešpataujantieji vėjai Atlante pučia iš vakarų į rytus. O kad neužmiršo tėvynės-Lietuvos, tai be abejo, atsimeina, kad ten lietus ir vėjai ateidavo dažniausia iš vakarų.

Taigi, netik Atlante, bet ir sausumoj viešpatauja daugiausiai vakarų vėjai.

Kokios gi reikšmės skridimui turi tie vėjai?

Reikšmė labai didelė. Štai konkretis pavyzdys:

Visiems teko gurdėti, kad vieno aeroplano greitis — 200 kilometrų per valandą, kito — 300 kil. ir tt. Čia reikia suprasti, kad tokio greičio aeroplanas pasiekia tik tada, kada visai ramus oras prie tam tikros temperatūros, oro slėgimo ir drėgmės. Šių elementų bet kuriam pasiekimui, pakitės ir aeroplano greitis.

Kadangi temperatūra, (oro slėgimas, kuris iki 1000 metrų aukščio žymiai nepasikeičia) ir drėgmės pasikeitimai didelio skirtumo greičiui nedaro, tai apie tuos elementus ir nekalbėsiu.

Didžiausios įtakos greičiui turi vėjai.

Imkime tokį pavyzdį. Aeroplano didžiausias greitis 200 kilometrų per valandą. Motoras 400 H. P. jėgos. Gazolino eikvoja 40 kilogramų (apie 14 gal.) per valandą. Skrendame iš New Yorko į Kauną 7000 kilometrų. Vėjais pučia iš vakarų į rytus greitumu 10 metrų per sekundą

kas lygu 36 kilom. per valandą (toki vėjai būna dažnai, o Atlante beveik visuomet).

Mums taip skrendant 200 kilometrų p-v. ir vėjui pučiant iš užpakalio 36 kilometrus p-v, musų greitis bus 200 klm. p-v, dar vėjo greitis 36 kilm. p-v, — viso 236 kilometrų per valandą.

Ramiam orui esant, mes, skridami 200 kil. greitumu, pasiektume Kauną (atstumas 7000 kil dalinant iš 200) per 35 valandas.

Pučiant gi vėjui iš užpakalio 10 metrų per sekundą, mes pasiektume penkiomis valandomis greičiau, t. y. reikėtų skristi ne pilnai 30 valandų.

Reikia neužmiršti, kad dažnai pasitaiko vėjų ir po 20 metrų per sekundą greitumu. Tada Kauną pasiektume dešimčia valandų anksčiau, t. y. maždaug per 25 val. 20 min.

Jei mes paimsim moderniškiausį motorą, kurio viena arklionė jėga eikvoja per valandą 100 gramų gazolino, o transatlantiniam skridimui paprastai vartojami motorai 400 H. P. jėgos, tai pamatysim, kad toks motoras išleikvos per valandą 40 kilogramų, o per visas 35 skridimo valandas — 1400 kilogramų (apie 3500 svarų) gazolino, jei oras butų visiškai ramus.

Atsitikime, jei vėjas pūstų iš užpakalio 10 metrų sekundai greitumu, reikėtų gazolino tai kelionei 1200 kilogramų. O pučiant vėjui 20 m-s. — reikėtų 1000 kilogramų.

Dabar vaizduokimės, kad mes skrendam iš Lietuvos į Ameriką. Jeigu oras butų visai ramus, tai iš kur skrisi, ar iš Amerikos, ar iš Lietuvos, jokio skirtumo nesudarys. Bet visai ramaus oro per taip didelį atstumą, niekadoms nebuvo ir nebus. Dažniausiai, kaip pirmiau minėjau, pasitaiko vakarų vėjai, del to ir skristi reikėtų prieš vėją.

Kyla klausimas, kaip vyktų skridimas prieš vėją, pučiant 10 m-s. arba 36 metrų per valandą greitumu. Čia jau vėjas ne tik nepadės, bet dar trukdys. Aeroplanas skrisdamas 200 kil. per valandą tikrenybėje nulėks tik 164 kilometrus del to, kad vėjas jį sulaiko po 36 kil. kas valandą.

Kitaip sakant — pūsdamas iš užpakalio tasai vėjas pastumia aeroplaną kas valanda po 36 kil. pirmyn, o pūsdamas iš priešakio — atstumia po tiek kilometrų atgal.

Taigi, skrisdami tuo pačiu aeroplanu prieš vėją įstengtuome atlikti tą kelionę tik per 42 val. 40 min., vietoj 30 valandų skrendant pavėjui, o gazolino reikėtų pasiimti ne tik 1200, bet 1900 kilogramų (5750 svarų). O jei vėjo greitis butų 20 metrų per sekundą, tuomet aeroplanas galėtų skristi prieš vėją tik 124 kilm. per valandą ir tai pat kelionei reikėtų net 56 valandų laiko. Gazolino gi, vietoj 1000 klgr., reikėtų net 2240 kilogramų (5600 svarų).

Reikia nepamiršti, kad gazolino imama del atsargos daugiau, negu faktiniai reikia. Tuo būdu aeroplanas dar daugiau apsunkinamas.

Skridimui iš Amerikos į Europą, lakūnai pasima gazolino tiek, kad užtektų visai kelionei esant ramiam orui ir dar dešimties valandų skridimo atsargai, visokiems netikėtumams.

O jau lekiant iš Europos į Ameriką reikėtų turėti galvoje, kad bus priešingas vėjas, apie kurio svarbą skridimui jau kalbėjome.

Dabar, manau, bus aišku, kodel dažniausiai skrendama iš Amerikos į Europą, o ne iš Europos į Ameriką.

Paskutiniams metais aviacija žengia didžiausiais šuoliais pirmyn. Lietuvoje konstruktuojami pulk. Gustaičio lėktuvai A. N. B. Moderniškumu jie nei kiek neatsilieka nuo kitų valstybių, o net dar ir tobulesni. Del to musų aviatoriai tikisi ir laukia, kad gal neužilgo mes turė-

sime savo konstrukcijos lietuvišką lėktuvą transatlantiniam skridimui. O mūsų lakūnai, visi, kaip vienas, pasiryžę ir pasirenkę kaip galima greičiau, itališkų mastu, Amerikos lietuvius aplankyti.

Povilas Nakrošis
Lietuvos Aviacijos Leit.THE BRIDGEPORT
KNITTING SHOP

Neria plonus ir storus vilnonius svederius del vyrų, moterų, merginų ir vaikų.

Neria vilnones pančiakas del moterų ir vyrų. Taisom senus svederius.

504 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Phone Victory 3486

TURIU TUOJ PARDUOTI

Stutz, 7 keleivių aukštos rūšies automobilius. Geram stovyje, bėga kaip naujas. Parduosiu ant lengvų išmokėjimų. Labai pigiai. Privatinis pardavėjas. Garadžius 2445 E. 74th St. Tel.

Progress
FURNITURE CO.
DABAR EINA
Didžiausias
Rudeninis
IšPARDAVIMASPIRKITE ir TAUPYKITE
PINGUS!

Grazūs Seklyciom SETAI

po \$44.50

Miegamų ir Valgomų Kambarių SETAI

po \$39.50

Naujausi 9 X 12 Kaurai

po \$14.95

Drabužių Plovyklės

po \$39.50

Puikūs Matrasai

po \$4.50

Grazios Plieninės Lovos

po \$3.95

Sildomi ir Gesiniai Pečiai

po \$28.50

Naujos Mados Radios

po \$29.50

Tai yra patogiausia ir didžiausia krautuvė Bridgeporte.

PROGRESS
FURNITURE CO.

3222-26 S. Halsted St

Vedėjai: J. Kalėdinskas
J. Romanas

Duodame gražius ir įdomius lietuviškus radio programus kas ketvergą, 9:30 v. vak. iš stoties W.S.B.C. 1210 kilocycles

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Sį Skyrių Tvarko ir Prižiuri
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

STAIGUS NOSIES GLEIVĖS PLĖVĖS IDEGIMAS

Rašo: Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
Chicago, Ill.

Nosies gleivės plėvės įdegimas žmonės vadina šalčiu arba slogomis. Nors sloga arba šaltis, paprastai, gaunama užsišaldžius, vienok tai nėra tikroji šalčio priežastis. Tokis klaidin gas šalčio supratimas laikės iki 19-to šimtmečio, kol tapo surastas tikroji nosies įdegimo priežastis, tai yra mažyčiai gyviai, vadinami bakterijomis. Kadangi kitų organų skaudėjimą mes taip pat vadiname šalčiu, tai nosies gleivės įdegimas yra teisingiau vadinti slogomis.

Priežastys, nuo kurių staigus įdegimas paėina, yra staigi oro atmaina, kūno nusilpėjimas nuo kitų ligų, alkio, nuovargio ir uostymas aštrių dujų arba chemikalų, chlorino, amaliijos, ir tt. Nusilpusi nosies gleivė neduoda progos nuodugoms bakterijoms veistis, sužadinti jos įdegimą. Temperatūrai umai pasikeitus, į kelias valandas po šalties ir nosyje padėtis. Po šalto oro įtaka nosies gleivinė plėvė sutinsta ir paraudonuoja. Mažutės kraujagyslės prisipildo krauju ir kartais neatlaikydamos didelio spaudimo trūksta ir kraujas bėga. Taipogi lympto dudelės prisipildo skysčių.

Įdegus nosies gleivė, žmogus čiaudi ir jaučia nemalonų kute-nimą. Praėjus kelioms valandoms pradeda skystos gleivės iš nosies bėgimas ir nuo nuolatinio vartojimo skepetaitės nosies galas parausta, peršti ir kaita. Įdegimas greitai paplinta po nosies lastas, retkarčiais pa-eina į kauluose esančias daubas ir korelius. Jei įdegimas pasie-kia kaktos kaulo daubas, tai žmogus jaučia viršūni akių veržimą ir skaudėjimą. Jei viršūnių žandakaulių daubos apsi-krečia, tai ten jaučiama skaudė-jimas, veržimas ir visas veidas būna lig surakintas. Akys pa-raudonuoja, vokai patinsta, ir ašaros bėga. Retkarčiais užnuo-gijimas įsigauna į užpakalinę nosies dalį ir į galvos kauluose esančius korelius, iš kurių ne lengva nuodus pašalinti. Įdegi-mas gali pereiti į chronišką pū-liavimą arba katarą. Užnuodi-jimas gali pasiekti kosergalio gleivę, adenoidus, gerklę, tonsi-lus ir plaučių trubeles. Taip pat gali įsigauti ir į Eustachian tru-belę ir į vidurinę ausį. Įdegi-mas pasiekęs viršutinę dalį per-tvaros ir viršutinį turbinkauliuką, sumažina nustymo jausmą taip pat ir skonį. Žinoma, įde-gimui taip išsiplėtojus, pažandė-se grūčiai sutinsta. Užtinus nosi, ligonis yra priverstas kvė-puoti per burną. Sekmė to bu-na balse atmaina, lupų, liežuviu

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Aviacijos Diena Philadelphiai jau visai arti. Nežiurint sunkių ekonominių laikų ir bedarbės, vietos lietuviai nenupuola dvasioje ir nusiminime, bet kovoją su kasdieniniais var-gais ir sunkenybėmis su viltimi ir pasišventimu, kad vargus eko-nominis gyvenimas kuomet nors pasibaigs ir vėliai ateis geresni, lengvesni gyvenimo laikai. To-čia viltimi gyvenai lietuviai gov-na, dirba sau kiek gali ir neuž-miršta duoti ir aukoti lietuvių-bės palaikymui ir siekiam jos

ir burnos sudžiovinimas. Ligo-nis užmigęs narokia ir oro pri-trukus, dažnai pabunda. Nosei užsikimšus, maži kudukiai var-gingai traukia iš buteliuko pie-ną. Tada jie geriau mėgsta van-denį ir pieną gerti iš stiklo.

Paprastai, nosies gleivės įde-gimas nebuna taip smarkus ir nepasiekia kitų organų. Ligonis bevaikščiuojamas ir nevertoda-mas vaistų per kelias dienas pa-gyja. Bet ne visados taip buna. Retkarčiais įdegimas atsikarto-ja po kelis kartus ir vis arsesnis, pastovesnis ir žymiai išsiplėto-ja po nosį ir kitus šalimais esan-čius organus. Tokiai padėčiai susiaurus žmogus privalo gulti į lovą ir guleti iki visai pasveiks. Nes nosies gleivės įdegimas ne-įsgydytas maž daug per sesias savaites pereina į taip vadinamą užsienėjusį arba chroninį įdegimą. Chroninis įdegimas arba kataras gali užnuodyti in-kstus, širdį ir pagaminti narių reumatizmą.

Norint apsisaugoti nuo nosies gleivės įdegimo arba slogų, reikalinga turėti sveiką kūną ir gerą kraujo cirkuliaciją. O kad kraujas geriau cirkuluotų, yra naudinga kiekvieną rytą, šaltu vandenu susivilgius sparciai nu-sitrinti ir negaisiuojant, greitai nusišluostyti sausu rankšluoš-čiu. Tokia maudynė turėtų bū-ti atlikta dvi ar tris minutes. Jei po tokios vanos oda neparau-donuoja, tai kitą rytą reikia var-toti šiltesnį vandenį ir kūną pa-lengva pripratinti prie šalto van-dens. Jei kas mėgsta, gali van-dens prisileidęs maudynę atsi-gulti ir greitai išlipęs šiuokščiu rankšluoščiu nusitrinti. Taip pat plačiai rekomenduojama ultra-violetinių ir saulės spindulių, bet tai privalo būti daroma ga-na atsargiai.

Prisilaikymas nustatytų higi-enos dėsnių yra geriausias apsi-saugojimo būdas nuo įdegimo nosies gleivės, kaip tai: tyras oras, saulės šviesa, vėdinimas kambarių, švara, poilsis, maist-ingas valgis ir užlaikymas vi-durių veikliame padėjime. Tas gelbsti apsisaugoti ne tik nuo įdegimo gleivės, bet ir nuo viso-kių kitų ligų. Rodos, minėti man čia nėra reikalo, ką visai tu-rėtų žinoti, tai yra: saugotis nuo šalčio, alkio, nuovargio, ne-damiejoimo, peršalimo ir įkvė-pavimo visokių dujų, dumų, dul-kių ir nešvarumų, kurie kutena ir erzina gleivinę plėvelę.

Motinos sergančios sloga tu-rėtų stengtis apsaugoti kudi-kius, nes mažyčiai lengvai apsi-krečia. Vaikams reikia pakaktinai išsimiegoti, vakare turėtų laikui eiti gulti, dieną žaisti sau-lės šviesoje. Vaikams sveika yra gerti daug pieno ir žuvies aliejaus po šaukštelį. Gi susir-gus, karštame garstyčių vande-nyje mirkyti kojas ir gerti kar-štus gėrimus.

aukštų idealų.

Nespėjus ašaroms nudžiuti nuo veidų jautriųjų lietuvių, aa. Dariaus-Girėno tragingo likimo, kaip vėliai antroji vilties praš-vaistė ateina, tai antras lietuvių skridimas per Atlantiką Kau-nan. Šis pasiryžimas lietuvių už-baigti iki galo pradėtąjį žygį aa. žuvusių pirmųjų mūsų lakūnų aiškiai parodo kiek lietuviui tu-ri savyje pasišventimo, išsver-mės ir aukštuose pasiryžimuose stiprumo. Iš eilės antru skridi-mu dar labiau lietuviai galės priparodyti plačiam pasauliui, kad lietuviai ne kiekybe, bet ko-kybe yra turtingi ir tais koky-

bės savo turtais prisideda, au-gijasi abelno pasaulio mokslui ir progresui.

Dariaus-Girėno žuvimas neliko sausas ir bevaistis. Jų aukš-tas ir tyras kaip krikštolas pa-sišventimas lietuvių ir lietuvių tautos vardui ir garbei, prabėgo taip plačiai ir giliai, kad pasiekė net tuos mūsų išeivijos sluogs-nius ir pavienius asmenis, kurie gal buti jau butų sutirpę mum nieko nežinant ir niekad negir-dint, jog lietuvių buta...?! Tik Dariaus-Girėno pasiaukojimas padėjo mum juos "surasti". Tik Dariaus-Girėno užsimotąs žyg-is sujauđino kitus mūsų išeivi-jos jaunos vyrus ir čia gimusį jaunimą, kurie dabar nesidrovi pasisakyti plačiam svetui, jog jie yra tos tautos, kuriai priklaus-o Darius-Girėnas.

Nesidrovėti pasisakyti, kad jis yra lietuvis, pasireiškė dra-sa naujame lakūne. Juomi yra JUOZAS R. JANUSAUSKAS. JAMES, kuris drąsumu imasi pavojingo darbo — užbaigti ne-baigtą aa. Dariaus-Girėno kelio-nę, pildant paliktą jį testamen-tą. Šis naujas drąsuolis aplan-kys mus Philadelphiajos lietuvių Lietuvių Aviacijos dienų, sekmadienį, Spalio-October 22 dieną, 1933 m., Vytauto Parke. Pradžią kaip 10 val. ryto. Jis su orlaiviu išpildys pavojingiau-sius erdvėje "stuntus". Vėžios norinčius ir turinčius ganėtinai nervų atlaikyti ikaurai periman-čius kūno drebėjimus, ore pasa-žiučius. Bus taipgi šokėjai iš orlaivio žemyn. Atvykę Vytai-to Parkan lietuviai dar labiau-bus užinteresuoti negu pirmą kartą, pereitais metais. Lietu-viai dar labiau įkainuos ir su-pras giliau kokių drašų, stiprių nervų, gabumų ir žinios-mokso pas lietuvius esama. Labai pa-tartina tėvams atsivežti vaikus nuo kokių 5 m. amžiaus ir aukš-čiau, nes tokie atsitikimai kaip Aviacijos Diena netankiai gali-ma matyti — tiesą pasakius, tai labai didi retenybė. Vaikai jau ni čia gaus daug sveiko įspudžio ir įkvėpimo prie aukštesnių ir prakilnesnių gyvenime siekių. Kaštuos \$2.00; vaikams iki 10 metų \$1.00, žemiau 10 m. dykai.

Apart aviacijos, bus taipgi gražus ir įvairus programos. Choral — "Laudies" ir "Dai-nos" sudainuos gražių dainų. P-lė Val. Vaivadaitė ir Anelė Stankevičiūtė sudainuos solo. Pritaikintos kalbos tai dienai ir supažindinimui naujo drąsuolio, Juozo R. Janauskaus-James, suk-cesoriaus aa. Dariaus-Girėno, bus pasakyta anglų ir lietuvių kalbomis. Šokiams muzika pa-riškta iš geriausių lietuvių mu-zikantų. Pelnas skiriamas AN-TRAM LIETUVIŲ SKRIDIMUI PER ATLANTIKĄ, New York-Kaunas, 1934.

PASARGA: Jei diena būtų lietinga arba per daug šalta, tuo met priėmimas ir susipažinimas su nauju lakūnu atsibus Lith-uanian Music Hall, Allegheny Ave. ir Fulton St., tą pačią die-ną, kaip 4 val. dieną.

Kviečia draugijų atstovų ir pavienių Vilniui Vaduoti Sąjun-gos Komitetas.

Z. Jankauskas, Rašt.

LIETUVOJE

Malėtų miestelis yra lyg ir centras didoko pademaklinio ploto. Mat jis randasi per 25 kilm. atstu nuo demarkacijos, kuri šį plotą juosia, lyg jūra ar vandenynas pusausiai (perindu-lą). Todėl turgų dienomis (tur-gai buna antradieniais) į Malė-tus privažiuoja žmonių iš labai tolimų apylinkių. Ekonominis žvilgsniu Malėtai nuskriausti: plentai ar gelžkeliai iš čia labai toli. Todėl žemės ūkio gaminius

tenka suvartoti patiems, kadan-gi vietos rinkai jų mažą tereič-ka. Malėtiškiai puikiai atsime na prieškarinius laikus, kai vi-sus žemės ūkio gaminius vežda-vo Vilniun. Todėl Malėtiš-kiams Vilniaus atgavimo klau-simas labiausiai rūpi. Mat, at-gavus Vilnių, Malėtai tuojau pakiltų, lyg ant mielių. Tai kaip matom, Malėtiškiam nevien patriotiniu, bet ir medžiaginiu-ekonominiu žvilgsniu rūpi at-gauti Vilnių. Vilniaus atgavi-mas nėra vien patriotinės inte-ligentijos bei kaikiurių organi-zacijų reikalas, bet visų žmonių, visos tautos reikalas.

Vilniaus vadavimu pirmiau-siai rūpinasi šauliai. Jie čia ne-ša patriotizmo srovę, parodo sulenkėjusiems tikrąją jų tau-tybę ir sentėvių kalbos grožį. Veik visi pradžius mokytojai y-ra taip pat šauliai. Jie atlenki-nimo darbą varo per mokyklas.

Tačiau Malėtų šauliai, dirba mi taip svarbų gyventojų kul-turinio bei atlenkinimo darbą, ligi šiol dar neturi savo namų. Tat ir nutarta juos pasistatyti. Namus norima pasistatyti mūri-nius, didelius, kuriuose būtų pa-talpos viešbučiui, muziejui, raš-tinėms, biblijotekai etc., na, ir nemažos susirinkimams bei kon-certams salės.

Vienam s. m. "Trimito" nu-meryje Valstybės Teatro artis-tas p. St. Pilka (jį amerikiečiai, manau, dar gerai prisimena) pa-rašė straipsnį, kuriame nurodo šauliams, kokias jie turi pasis-tatyti patalpas ir kaip jas įren-gti, kad galėtų atvykti Valsty-bės Teatras (drama ir opera) pagastroluoti ir provincijai. Mat Valstybės Teatras, išlaiko-mas visų piliečių pinigais, spek-taklius rodo tik Kaunui, kadan-gi provincijoj nėra tinkamų sa-lių. Salės jei ir yra, tai nėra gerų užkulysių, nusigrimuoti kambarių, nėra kambarių pasi-dėti dekoracijoms, nėra salės po scena orkestrui. Todėl Valsty-bės Teatras ligi šiol provincijon ir nesikraustydavo, pasiū-sdamas tik pavienius artistas pagastroluoti - pakoncertuoti. Šie provincijai padainuoja liau-dies dainelių bei operų arijų. Kartais ir suvaidina kurios nors operos kokį vieną veiksmą. Ta-čiau nei dekoracijų, nei orke-strų, kurį šiaip taip pavaduoja pianas. Visas scenos apystovas publikai tenka vaizduotis. Ži-noma, artistai visai nekalti, jei gastrolės išeina ne tokios, kokių jie norėtų. Publika, be abejonų, būna labai susižavėjusi. Ploji-mai delnais ir šauksmai "bis" perkunais aidi salėse. Na, ir gėlių buketai.... Bet vis delto patys artistai savo dušiose ne-patenkinti savo gastrolėmis, nei tokiais vaidinimais. Tatai artis-tas p. St. Pilka ir parašė "Tri-mitui" straipsnį, pareikšdamas savo pageidavimų namų ir salių reikalą ir teikdamas visą eilę nurodymų. Reikia tikėtis, šau-lių namų statytojai tais nurody-

mais ir pasinaudos.

Sitais p. St. Pilkos nurody-mais mano pasinaudoti ir Malė-tų šauliai, statydami namus. Mat Valstybės Teatras Malėtu-se nėra nė karto buvęs. Taip pat čia nėra lankėsis nė pavie-niai artistai.

Todėl Malėtų šauliai ir susi-rupinę pasistatyti didelius na-mus, kurie būtų viso šauliškojo veikimo Malėtuose židiny. To-dėl labai svarbu jie tinkamai pa-statyti ir tinkamai įrengti. Vi-sam tam reikia daug pinigų. Tatai Malėtų šauliai ir išnaudo-ja kiekvieną progą, kad tik su-graibus namams kokį centą: ruošia viešas rinklaviavas, loterijas, gegužines, vakarus. Gautą-jį pelną skiria namams. Kuo daugiau bus surinkta pinigų, tuo didesni ir patogesni bus pa-statyti namai.

Tačiau dabar sunkūs laikai ir todėl centai sunkiai lipasi. Vis delto didelio valdybos darbo bei energijos dėka šiek tiek jau sukrapštyta. Tačiau šitų dar-maža: tai tik šiočiai atėjusi pra-džia. Todėl kilę iš plačiųjų Ma-lėtų apylinkių amerikiečiai lie-tuviai labai prašomi aukoti na-mams tiek, kiek pajėgia. Val-dyba aukotojams giliai bus dė-kinga už kiekvieną namams pa-aukotą centą. Taip pat ir visus kitus lietuvius, prijaučiančius šauliškajam darbui, labai prašo-me padėti Malėtų šauliams pa-sistatyti namus, prisiūnciant aukų. Pinigus siųsti Malėtų šaulių būrio valdybai, Malėtai, Utenos apsk., Lithuania.

Ignas Leščius,
Malėtai, Lietuva.

DARIAUS-GIRĖNO ORDENAI GIMINĖMS

Kai didieji lietuviai lakūnai Darius ir Girėnas, 6500 kilome-trus Ltuancoj perskridę puik-čiai Atlantą, kelionę pabaigė karstuose vokiečių "Derulufto" lėktuvu, jie Kauno aerodrome buvo apdovanoti garbės žen-kalais: Vyties Kryžiumi, Šaulių Žvaigžde ir Skautų Svastika. Deja, šie ordenai nepapuošė garbingąsias karžygių krutines. Ordenai buvo prisegti prie Lie-tuvos ir Amerikos vėliavų, ku-riomis buvo apdengti lakūnų karstai, ašarojant ir dūsaujant 50,000 žmonių, susirinkusių Kauno lietuvių tautos didžiosios gėdulos, liepos 20 dieną.

Rugpjūčio 27 dieną didvyrių garbės ženklus Šaulių Sąjungos salėje Krašto Apsaugos Minis-teris pulk. Giedraitis iškilmingai perdavė žuvusių lakūnų gim-inėms — Dariaus žmonai ir Girė no broliui. Ministeris Giedrait-is ir aviacijos pulk. Gustaitis pasakė trumpas kalbas. Pulk. Gustaitis pažymėjo, kad Litua-nia per Šiaurės Atlantą skridi-me be nusileidimo tolymu užė-mė antrą vietą pasaulyje, o skri-

di mo tikslumu Lituanicos kelio-da jis 1927 metais birželio mėn., nė gali būti lyginama nebut su puikiai atsikrudo iš New Yorko į amerikiečio garsiąja kelione, ka-Paryžių. —Tsb.

Geresnė Šviesa - Geresnis Regėjimas

PENKIASDESIMTS KETURIS me-tus atgal, Thomas Edison išrado elektros šviesos žiburį. Jo draugai pranašavo, kad kurią dieną kiekvienas namas būtų apšvie-tas elektra. Kritikai juokė iš to sumanymo.

Neapdirbtas Edisono išrastas žibure-lis buvo tobulinamas laikas nuo laiko. Šian-dien jis turi "Mazda" vaizba-zenklį ir duoda keturis syk tiek šviesos kiek pirmoji.

Daug žmonių nesupranta, kad ne visi žiburiai yra "Mazda". Dideli kroviniai žibu-rių prastos kokybės ateina į Ameriką iš Ja-ponijos ir kitų užsienių kraštų, kur garbinin-kai yra pigūs. Paprastai jos neigai gyvuoja. Išvartojant tiek pat elektros, jos neduoda tiek šviesos kiek Mazda kad duoda.

Todel kad Public Service Company pri-stato elektrą, kuri apšviečia jų kostumerių namus, ji jaučia kaip priedermę, kad gelbė-ti savo kostumeriams įsigyti geriausį apšvie-timą, kokį galima gauti. Išdegusias šviesas 60-watt ir 100-watt didumo apmaino naujo-mis dykai. Kitų didumų žiburiai permaino-mi žemomis kainomis. Taigi yra lengviau ir pigiau jos kostumeriams vartoti garantuotas aukštos — kokybės Amerikoje darytas Maz-da šviesas, negu šviesas nežinomos kokybės.

Išdegusias Mazda šviesos yra išmaino-mos ant naujų bile kurių Public Service krautuvėj arba autorizuotoj žiburių agen-turoje.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Du dešimtmečiai tarnyboje Šiaurinės Illinois — pristatant Elektrą ir Gazą apimant Metropolišką plotą į kurį Chicago auga.

Muzikaliai Veikalai

- "BIRUTE", dviejų veiksmų liaudies opera, pra-džioje yra overtiura. Muzika Petrausko, kaina \$2.00
- Lietuviškos Liaudies Dainos, 4 bal., telpa šios dai-nos: Nusipyniau vainikėlį, Aš palikau motinėle, Kur tas šaltinėlis, Bernuželi nes'volio, Oi žydi šile liepelis, Aš esmu mergelė, Pas motulę busiu, Siuntė močiutė, Aš savo bernelį, Mergele jaunoji Muz. Petrausko \$1.00
- Trisdešimts Dainų, dviem balsams, Muzika A. Aleksio. Kaina ..... 75c.
- DAINUOK, antra dalis, dviem balsam 11 dainų. Muzika A. Vanagaičio. Kaina ..... 60c.
- "Mamytė", vienam balsui (solo) ir pianui. Muzika A. Vanagaičio. Kaina ..... 60c.
- "Ak myliu tave", vienam balsui (solo) ir pianui. Muzika A. Aleksio. Kaina ..... 30c.
- "Graži čia giružė", vienam balsui (solo) ir pianui. Muzika A. Aleksio. Kaina ..... 50c.
- Trys Liaudies Dainos — vienam pianui (solo) Muzika J. Tallat-Kelpšos. Kaina ..... 50c.
- "Pasaka", vienam pianui (solo). Muzika J. Tallat-Kelpšos. Kaina ..... 50c.
- "Patarlė", vienam balsui (solo) ir pianui. Muzika Stasio Šimkaus. Kaina ..... 50c.
- Plaukia sau laivelis", vienam balsui ir pianui. Muzika Stasio Šimkaus. Kaina ..... 50c.
- "Oi greičiau, greičiau", vienam balsui ir pianui. Muzika Stasio Šimkaus. Kaina ..... 50c.

Šiuos visus žemiau telpančius muzikalius kūrinius galite gauti

"SANDAROJE"

814 W. 33rd STREET

CHICAGO, ILL.

RIMBAS

MĖNESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS

Jo leidėju ir Redaktorium yra buvęs ilgus metus Sandaros Centro Sekretorius ir "Sandaros" Redaktorius K. J. Paulauskas.

Ar matei "Rimbą"? Ar skaitei kas jame yra parašyta? Jei ne, tai dėk konvertan 10c su savo antrašu ir pasiųsk jam, o jis tuoj pas tave pribus. Prenumerata metams tik \$1.00. Užsi-prenumeruok jį, gausi daug linksmų skaitymų.

"RIMBAS"

256 W. Third St.

So. Boston, Mass.

Chicagoje

GRAZIAI PAMINĖTA SPALIO
9-TA DIENA CHICAGOJ

Programas buvo puikus ir
patrijotiškas

Pereito sekmadienio vakare, Lietuvos Auditorijoje įvyko gražus Vilniaus Dienos (Spalio 9) minėjimas. Žmonių susirinko apie trys šimtai. Kaip tokiai svarbiai dienai, tai permažia. Bet tas neriaškia, kad Chicago lietuviai žiūrėtų pro pirštus į šią taip svarbią visai lietuvių tautai dieną. Mat tą dieną pasiūkė Aviacijos diena, į kurią suplaukė apie 5000-6000 žmonių, didžiojoje tie, kurie atsilankydavo į Vilniaus minėjimo dieną. Gi išbuvus 5-6 val. aero drome, jau žmogui nesinorėjo vykti dar į kitą parengimą, ypač tingai, kuomet ta aviacijos diena buvo surišta su Vilniaus minėjimo diena ir taip visur buvo skelbiama. Taigi, lietuviai dalyvavę aviacijos dienoje, jau tėsė savo pareigą jau atlikę. Del tos tai priežasties ir nesusrinko tiek žmonių, kiek susirinkdavo kitais metais.

Programas

Vilniaus minėjimo dienos programos susidėjo iš kalbų, dainų ir šokių. Kalbėjo Lietuvos Konsulas p. A. Kalvaitis, Dr. A. L. Graičūnas, "Sandaros" Red. M. Vaidyla; vakarą vedė p. J. Ciepliauskas. Dainavo Juozas Babruškas, St. Rimkus, Didžioji Birutė, vedama p. J. Byansko ir Jaunoji Birutė vedama p. P. Sarpaliaus ir p-lės Aldonos Briedžiūtės. Taipgi Jaunosios Birutės šokėjų grupė, vadovaujama p. Andrejevo, išpildė visą eilę šokių ir pastatė gražų vaizdą — Vilniaus lietuvių buklė po lenkų letena. Šis vaizdas, kurio metu, už senos, puikiai dainavo mūsų brangus dainius, Juozas Babrušcius, ne vienam klausytojui išspaudė ašarą. Ne vienas žiūrėtojas užmiršo, jog jis esąs Lietuvos Auditorijoje, ir jautė esąs Vilniaus krašte ir jaučia tuos visus mūsų brolių vargus. Tai garbė mūsų jaunuoliams, vedėjams ir jų tėvams, kurie leidžia savo vaikučius prie Jaunosios Birutės, kurie šiandiena, Chicagoje tapo mūsų visuomenės žavėtojais. Tai yra gražus ir pavydingas jaunimo būrelis.

Beje, apart grupių, šoko solo p-lė J. Aleksitūtė, mok. p. Andrejevas; duetą p-lės Valerija Slaziūtė su Vida Vidrikiute. Visi jie atliko savo užduotis labai gerai. Žodžiu sakant, visas programos buvo puikus ir visi liko patenkinti. **Matas.**

LIET. ADVOKATŲ DRAUGIA PRIĖMĖ SVEČIĄ

Trečiadienį, Spalio 4 d., š. m., Lietuvių Advokatų Draugijos pirmininkas, John T. Zuris, sukvietė burį lietuvių advokatų del pagerbimo svečio, William F. J. Howard, Atty.-at-Law, iš South Boston, Mass.

Advokatas Howard ir jo žmona buvo priimti virš kineto draugijos grupės narių, kurie buvo surengti pietūs Chicago Bar Association valgykloje.

Yra apgalvėjama, kad ne visi advokatai dalyvavo šioje puotoje del pagerbimo svečio. Per valandą ir pusę laiko, jie labai linksmą laiką praleido su savo draugais advokatais ir didžioji Lietuvių Advokatų Draugijos veikimu. Taip pat, lietuviai Chicagoje turi didelį skaičių lietuvių advokatų.

Ponas Howard ir jo moteris yra labai malonūs ir patraukiamos ypatos. Iš jų kalbų galima spręsti, kad jie yra pasekmingi savo gyvenime ir tarpe lietuvių atlieka naudingą ir pagaiduojamą darbą.

Šita proga negaliu praleisti, kad p. Howard yra vedęs su labai simpatiška ypa. Nors ji nėra lietuvaitė (ji yra italė), bet ji didžiujasi, kad yra išteikė už lietuvių advokato.

Dalyvavo vakarienoje šie advokatai: Adv. Borden, adv. Zuris, adv. Grish, Asst. State's Attorney Kal ir adv. Peters.

Žinoma, reikia pasakyti, kad šita grupė advokatų yra labiau aktyvūs ir daugiau darbuojasi lietuvių visuomenės tarpe. **Korespondentas.**

ORGANIZUOJAMA RINKLIAVA DARIUS-GIRENO PAMINKLUI.

Bridgeporte įsteigti skyriai

Visiem svarbu, o ypač jaunimui, mergaitėms, moterims ir vaikams prisidėti prie darbo del Darius ir Girėno paminklo statymo. Del šio tikslo bus rinkliava arba "Tag Day", spalio-October 28 dieną. Reikalas būtų Bridgeporto jaunimui kuo skaitlingiausiai dalyvauti susirinkime šv. Jurgio salė, Spalio 18-tą dieną, 8-tą val. vakare. Kviečiame į susirinkimą — gavėti stoti į darbą. Musų didžiausia kolonija yra ir dabar proga pasirodyti, kiek mes turėsime rinkirių ir vyrų darbininkų. Tat visi nepamirškite atsivesti savo draugus-es. Daug kalbama, kad mes jauni nieko neveikiame ir negalime nieko padaryti. Dabar pirmas toks įvykis; mes turime darbuotis, kiek galėdami iš viešo, kad mes po rinkliavos galėtum pasididžiuoti gražiai pasidarbavę.

Net ir kitos tautos mums eina į pagalbą — ukrainai ir latviai yra pasiryžę su mumis veikti. Neuzmirškite susirinkimo Spalio 18 dieną — atsilankykite. Registravimo vietos yra: Sandaros ofise, 814 west 33rd Street; Mrs. Gudas Store, 901 West 33rd Street; Jucus Sisters Restaurant, 3241 So. Halsted Street.

Spados Komisija: Antanina Vaitekūnaitė 917 W. 34th Place. Stella Woodman, 3253 So. Lime Street.

SVARBUS SANDAROS 25 KP. SUSIRINKIMAS.

Sekantį trečiadienio vakarą, Spalio 18 dieną, Sandaros svet. įvyks pirmas, po vasaros sezono, Sandaros 25 kp. susirinkimas, kuris yra labai svarbus ir todėl kiekvieno nario yra pareiga atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų, kurie neatidėliojant turi but aptarti. Taipgi šiame susirinkime bus pateikta iš centro planai tolimesniam veikimui.

Taipgi visi nariai ir narės būtina dalyvaukite. Susirinkimas prasidės 8 val. vakare, savoje svetainėje, 814 W. 33rd St.

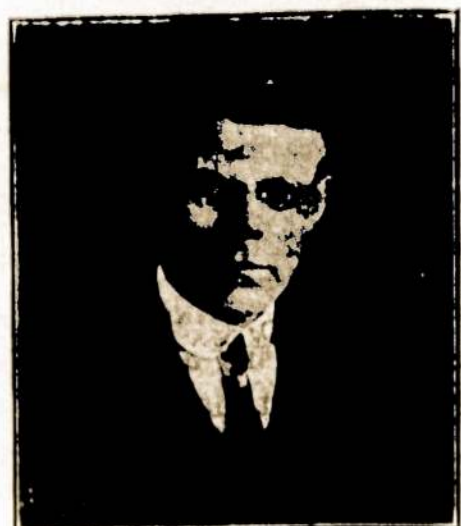
Pirm. P. Balickienė.

DAKTARAS GRAIČUNAS PASITRAUKĖ IŠ "PAZANGOS"

Kiek laiko atgal Chicagoje gimė "Pažanga", kurios pirminku buvo plačiai žinomas Dr. A. L. Graičūnas. Buvo manyta kalnus nuversti, bet ant nelaimės tas nepavyko.

Pastaruoju laiku teko sužinoti, jog Dr. Graičūnas atbulas pasitraukė iš tokio garbingo urėdo "Pažangoje". Sakome, jis tai padarė iš priežasties silpnos sveikatos. Bet žinantieji tikrąją padėtį, sako, kad, girdi, silpna sveikata pasireiškė ne pilna Dr. Graičūną, o "Pažangoj". **—M.**

MINI GIMIMO SUKAKTUVES

ANTANAS CZESNA

Žymus Town of Lake kolonijos biznierių, sandarietis, kuris užlaiko, drauge su 5001 So. Paulina St., iškilmingai paminės savo 53-čias gimimo sukaktuves, kurios pripuola šio mėn. 20 dieną. Minėjimas įvyks šeštadienio vakare, Spalio 21 d., virš minėto įstaigoj, kuri šiomis dienomis tapo specialiai išgražinta. Šiame poklyje dalyvavo apščiai svečių ir bus gražus muzikalis programos, kuris susidės iš dainų, muzikos ir tt.

Ponas A. Czesna yra gan populiarus Town of Lake kolonijos lietuvių tarpe ir neabejotina, kad jojo draugai ir pažystami apsilankys ir pasveikins jį jo gimimo sukaktuvių dienoje. **—Rep.**

Town of Lake

Jaunoji Birutė rengia vakarėlį. Subatoji, Spalio 28 dieną.

Town of Lake kolonijos Jaunosios Birutės vakarienoje, kuris įvyks šeštadienį, Spalio-October 28 dieną, p. P. Sarpaliaus ir p-lės Aldonos Briedžiūtės. Jaunoji Birutė rengia vakarėlį. Subatoji, Spalio 28 dieną.

Nariams buvo išdalinti bilietai ateinančiam vakarėliui, kuris įvyks šeštadienį, Spalio-October 28 dieną, p. K. S. 4625 S. Paulina St. Čia bus užkandžių, programos ir šokių. Įžanga 35 centai.

Siam antradienį grupė mergaičių atvyksta į Bridgeportą, Sandaros svet. specialieji repeticijai prisirouoti prie vakarėlio. **—Narys.**

RADIO

Teke girdėti praėjo ketvirtadienio Progress Furniture Kompanijos Radio programos iš stoties W. S. B. C., 1210 kilocycles. Labai mane džiugina, kad tarp lietuvių gali atsirasti toki talentai, kaip asmeny Liudvika Tenzie, kuris turi tikrą prigimtą baritoną ir kurio dainavimas man labai patiko. Žinoma, programo vedėjas, J. Romanas, kurį aš esu daug kartų girdėjęs dainuojant, tai ką ir besakyti apie jį, kas nesigėri jo aukštai išlavintu balsu.

Taipgi garbė lietuviams turėti tokią puikią įstaigą, kaip Progress Furniture krautuvė, kuri sugeba duoti tokius tobulus programus. Negėda, kad ir svetimi taučiai juos girdėtų. **Rep.**

B. JUCIAUS BUČERNĖ PEREJO Į NAJAS RANKAS

Naujuoju savininku yra M. Bertašius.

Plačiai žinoma B. Juciaus bučernė ir grosėnė, po num. 3239 S. Halsted St., šiomis dienomis perėjo į kitas rankas, butent, į M. Bertašiaus. Ponas Bertašius yra seniau dirbęs šioje valgomų daiktų krautuvėje, kurioje jis ir padarė plačią pažinti su šioj kolonijoj gyvenančiais lietuviams.

Apart to, jis yra jaunas ir energingas vyrukas ir turis platų patyrimą šioj srity. Jis taipgi pristato įvairius produktus ir restoranams.

Taipgi, geriausio pasisekimo p. Bertašiu naujame biznyje. **B.**

MINETA PER RADIO 13-TOS SUKAKTUVES NUO UZGROBIMO VILNIAUS.

Praeito antradienio vakare, pastangomis Peoples Furniture Co. krautuvių, iš stoties WGES. buvo transliuojama lietuvių radio programos, kurio dalis buvo pašvęsta paminėjimui tų lietuviams liudnų 13-kos metų sukaktuvių, kuomet Lietuvos priešai užgriebė lietuvių brangią sostinę Vilnių.

Ta dalis programo susidėjo iš specialiai parinktų ir pritaikintų dainų bei muzikos, per žymius dainininkus ir kalbėtojus. Buvo dainos: Butėno, Babravičiaus, Zaunienės ir Petrausko. Dainavo A. Čiapas, grojo Peoples radio akordistų duetas ir kiti. Labai įspūdingą kalbą pasakė p. L. Šimutis Vilniaus reikalais.

Taipgi, labai gražu, kad musų biznio įstaigos, taip ir musų profesijos žmonės randa sau už pareigą pašvęsti savo laiką ir lėšas musų tautos reikalams. Tai ištikrųjų yra gražu ir girtina. **—Klausytoja.**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAS IŠ WJJD (1130 KYLOC.)

Su 15 d. Spalio, sekmadieniais kaip 3 val. po pietų (4 val. Eastern St. Time) Margutis duos radio programos, kurios girdimos ne tik Chicagoj, bet ir Rytinėse valstijose.

Margučio Vakarais

Liet. Auditorijoje 15 d. Spalio-October, 8 val. vakare įvyksta margas Margučio vakaras. Vesta atsilankyti. Pelnas skiriamas WJJD radio programų palaikimui. Įžanga 35 ir 50 centų. Po programo šokiai prie puikios orkestros.

Garsinkitės "SANDAROJE"

TEL. CALUMET 3277
J. J. Hertmanavičius
814 West 33rd St.

APDRADŽIA (Inšurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilius ir visokį kitą turta. Aprupina viską, kas paliečia apdradą.
PADARO pirkimo, pardavimo, inaino ir visokius kitus notarialius rasti.
PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir mainymo namų ir kitų nuosavybių.
PRIGELBSTI prie suradimo paskolų ant namų.
Trisdešimt metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas
PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO.
INCORPORATED
Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.
HENRY W. BECKER
Licensed Embalmer
3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Tel. Victory 4088

TEL. REPUBLIC 8340
SENIAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE
Čia pigesnės kainos, nes daugiau prityrimo. Nežiurint kur gyvenate musų ypatingas, užtikimas patarnavimas visuomet priimanas už **NAUJĄ ŽEMESNĖ KAINĄ.**
Kiekvienam pagrabui musų koplyčia su vargonais dykai. Nuludimo valandje nepamirškite mus pašaukti, REPUBLIC 8340. Musų patarnavimu busite patenkinti.

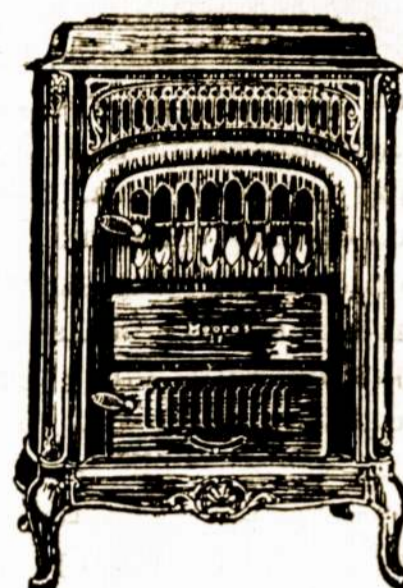
Juozapas Eudeikis ir Tevas
5340 SO. KEDZIE AVENUE
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

LIETUVON PER HAMBURGĄ

Mūs nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti by kuriuo metų sezonu.
I ABI PUSI, NEW YORK- \$173.50 KAUNAS, TREČIA KLASE
Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkeliais susiekimas iš Hamburgo. Informacijai kreipkitės į vietinius agentus arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., Chicago

JAU LAIKAS ISIYTI SILDYTUVĄ IŠ PILNO PASIRINKIMO PAKOL DAR

žemos Kainos PEOPLES FURNITURE CO. Krautuvėse

Šios Krautuvės yra Didžiausios pardavėjos visų gražiausių ir geriausių šildomų Pečių.

MOORE CROWN ORBAN QUAKER ALCAZAR CALORIC MONOGRAM OILOHEATER

ir kitų.
Kurių kainos čia yra senoviskai mažos.
Gražūs porceliuoti SILDYTUVAI del apšildymo keturių Kambarių. Kaina tik

\$19.95
\$20.00 vertės KITCHEN HEATERS čia tik

\$12.75
PIRKITE DABAR ir TAUPYKITE!

PEOPLES FURNITURE CO. Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave.
4179-85 Archer Ave. Corner Richmond Street Chicago, Ill.

GRABORIAI

J. J. Bagdonas
LADOTUVĖMS PATARNAUJA MANDGIAI SIMPATISKAI ir LABAI PIGIAI Liudnoje valandje pašaukite: REPUBLIC 3100 2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius
Graborius ir Balsamuotojas Patarnauja Chicagoj ir apie linkės miestukuose. Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St. Rel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS

100 N. La Salle St., Room 2221 Telephone Randolph 0332 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562
7-9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiami Sandartėčiai ir "Sandaros" skaitytojai, remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pergyvensim šią depresiją ir susilauksim geresnių laikų.
SANDAROS RED. ir ADM.

Pigus Butas

Padoriam žmogui, kuris prisiūrėtų namą—kreipkitės pas

J. J. HERMANAVIČIŲ
814 West 33rd Street

Muzikos Mokytoja

Liet. p-lė Josephine Schultz

Duoda muzikos-Piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir reikalui esant — atvyksta į namus. Dėliai platesnių informacijų kreipkitės ypatingai arba telefonu:

Miss Josephine Schultz
6738 So. Campbell Av. Chicago
Tel. Hemlock 4550

LIETUVIAI GYDYTOJAI (Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kiauga
DENTISTAS
2420 West Marquette Road
Artsi Western Ave.
Valandos:
Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St. Tel. Republic 7808.

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytiais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytiais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol'is

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595

Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Seštadienį ir Trečiadienį po piet pagal sutarimą.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Dr. Karl Nurkat (NURKAITIS)

Akiniai pritaikomi atsakančiai.
3514 So. Halsted Street

Tel. REPUBLIC 0098

Dr. A. J. Manikas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos:
Nuo 2 iki 5 val. diena ir
Nuo 7 iki 8 val. vak.
3008 West 59th Street